

КНИГА ПАМ'ЯТІ МІСТА БОЯРКА

**УЧАСНИКИ БОЙОВИХ ДІЙ
ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ**

КИЇВ
Видавництво Ліра-К
2020

УДК 94(477.41-21Боярка):355.422.09”1939/1945”(092)
К53

Упорядник Приймаченко Віталій

К53 Книга пам'яті міста Боярка. Учасники бойових дій Другої світової війни. Київ : Видавництво Ліра-К, 2020. 512 с.

ISBN 978-617-7910-64-9

У книзі зібрані відомості про учасників бойових дій Другої світової війни, які в той чи інший час проживали у місті Боярка. Книга увіковічує пам'ять про воїна-визволителя і дає змогу читачеві знайти інформацію про долю родичів чи знайомих на фронтах Другої світової війни.

Видання здійснено за підтримки Відділу культури, молоді та спорту Києво-Святошинської районної державної адміністрації Київської області.

ISBN 978-617-7910-64-9

© Упорядник Приймаченко Віталій, 2020

© Видавництво Ліра-К, 2020

ПЕРЕДМОВА

Неспинний час все далі відводить нас від подій Другої світової війни. Давно вже не чути її канонадного стоголосся. Вона пішла в минуле з її смертельними жахами, з поразками і перемогами, і з відчайдушним, здавалось би безрозсудним, героїзмом. Залишилася історія з кольоровими і білими плямами, під якими правда про наших предків. Тому війна триває. Не під гарматні канонади. Нащадки під шурхит архівних документів відвойовують правду про своїх предків, воюють до останнього невідомого солдата. Поки білі плями не зафарбували у якийсь колір. Кожний воїн своїм подвигом, своїм життям сформував нашу долю, дав нам майбутнє і став взірцем Захисника. Не партії, не Сталіна, а Захисника своєї родини, своєї садиби, своєї Батьківщини.

Нині існує багато Книг Пам'яті про учасників бойових дій у Другій світовій війні. Починаючи з районного рівня ці книги мають формат списку, мінімальні дані про кожну особу, немов би погляд з певної висоти. Ми поставили перед собою завдання – зробити цю висоту мінімальною, розкрити особистість воїна більш повно: зі світлинами, спогадами, з біографічними даними, з інформацією про близьких. Перша спроба не мала на меті якусь систематизацію інформації. Це була книга спогадів, нарисів і оповідань про учасників бойових дій Другої світової війни – «Вони захищали Батьківщину».

В Боярській Книзі Пам'яті про учасників бойових дій у Другій світовій війні розміщена інформація не лише про воїнів, котрі народилися чи призивалися з Боярки-Будаївки, а й тих учасників бойових дій, котрі самі чи їхні рідні проживали у Боярці після війни. Наразі інформація про воїнів як і сам список далеко не повні. Багато облікових документів втрачено, багато архівних документів ще не опрацьовано. Якась інформація про учасників бойових дій ще залишилися у сім'ях. Це можуть бути якісь документи, фотографії, спогади. Тому Книга Памяті м. Боярка потребує продовження пошукової роботи і доповнення.

Свого часу Ганна Відеречко та Валентина Сіродан провели велику пошукову і творчу роботу при створенні книги «Вони захищали Батьківщину», і цей матеріал використаний у книзі пам'яті м. Боярка. До того пані Ганна добре попрацювала над упорядкуванням списків учасників бойових дій. Олег Лисенко надав цінну архівну інформацію про воїнів, які призивалися

або народилися в Боярці. Відчутною була допомога працівників Боярського краєзнавчого музею у пошукових роботах. Активну участь у створенні книги приймав голова районної організації ветеранів Пастовенський Анатолій Володимирович, він був тою необхідною могутньою рушійною силою, завдяки якій даний проект благополучно дістався фінішу. Морально і матеріально підтримував ідею створення книги Боярський міський голова Зарубін Олександр Олександрович і, безперечно, без фінансування проекту Києво-Святошинською райдержадміністрацією наполеглива праця багатьох людей була би марною і світло пам'яті про наших воїнів-захисників могло бути втрачене дочасно. Як упорядник цієї книги я маю надію, що перше видання цієї книги приверне увагу моїх земляків до трагічної долі наших воїнів-захисників, і вони продовжать пошукові роботи.

Щиро вдячний усім, хто допомагав у роботі над Книгою пам'яті м. Боярка, бажаю усім бадьорого настрою і доброго здоров'я.

Згадаймо всіх поіменно, згадаймо серцем своїм.

Це – потрібно не мертвим, це – потрібно живим.

Автор невідомий.

*Упорядник **Приймаченко Віталій***

БОЯРКА ПІД ЧАС НІМЕЦЬКОЇ ОКУПАЦІЇ 1941–1943 років

ІСТОРИЧНА ДОВІДКА

Першого серпня 1941 року німецькі окупанти зайняли селище Боярка (бій тривав близько двох годин, після чого частини Червоної Армії відступили). Під час битви за селище було зруйновано та спалено близько 30-ти будинків, розграбовано майно половини населення, убито та скалічено 25 осіб. За період окупації нацистами було повішено та розстріляно 7 осіб, вивезено до Німеччини 211 осіб, забрано у населення близько 100 голів великої рогатої худоби.

При Боярському туберкульозному санаторії та Боярській лісодослідній станції з 1942 по листопад 1943 року діяли підпільні групи по боротьбі з окупантами. Керівники груп відповідно Шпотенко Л. С. та Боярський В. С. Їхня діяльність починалася з розповсюдження листівок, влаштування людей на роботу. Згодом був налаштований зв'язок з підпільною організацією Печерського району м. Києва. Велику роботу підпільники виконували по рятуванню населення від вивозу на примусові роботи до Німеччини – попереджали про облави, під виглядом насадження великих масивів лісу багато людей влаштовували на роботу і добивалися бронювання їх від вивезення до Німеччини. Завдяки цьому було врятовано від рабства біля тисячі працівників. Перешкоджали вивозу деревини та інших матеріальних цінностей (проводили підривною роботу на залізниці, знищили 4 ешелони з сіном), забезпечували людей необхідними документами, продовольством, медикаментами, транспортом, пальним. Допомогали партизанам у постачанні зброї. Наприклад, Лойко Галина зі Скибою Н. В. доправили від Печерської організації партизанам кулемет та набої. До складу групи Шпотенка Л. С. входили: Скиба Н. В., Лойко Г., Погребний Ю. П., Кошель Є. С. До складу групи Боярського В. С. входили: Журавленко Ф. Ф., Журавленко Т. Н., Берлін Л., Сава М. Г., Василевський М. А., довірені особи: Лепень О., Нестеренко Є. С., Борисенко В. Г., Заводій Г. Я., Шибик І. К., Костомаров В. Н., Жукова М. Н.

5 листопада 1943 року о 3-й годині ранку танкові частини Червоної Армії звільнили селище Боярка-Будаївка від фашистських загарбників – увірвавшись в селище, захопили їх знамяцька. Було знищено біля 1000 фашистів, захоплено два склади з продуктами та зброєю, ешелон з боєприпасами та ешелон з бензином.

Скорочення назв армійських підрозділів.

А – армія
абр – авіаційна бригада
агап – армійський гарматний артилерійський полк
ап – артилерійський полк
бад – бомбардувальна авіаційна дивізія
БілФ – Білоруський фронт
ВПП – військовий пересильний пункт
ВПС – військово-повітряні сили
в/ч – військова частина
гв. – гвардійський
гсд – горно-стрілецька дивізія
зсд – запасна стрілецька дивізія
зсп – запасний стрілецький полк
КОВО (КВО) – Київський воєнний округ
мбр – механізована бригада
мсбр – мотострілецька бригада
нбад – нічна бомбардувальна авіаційна дивізія
оатб – окремий автотранспортний батальйон
обс – окремий батальйон зв'язку (связи)
одеп – окремий дегазаційний полк
орад – окремий розвідувальний артилерійський дивізіон
осад – окремий самохідно-артилерійський дивізіон
осбр – окрема стрілецька бригада
пмп – польовий медичний пункт
ппо – протиповітряна оборона
птр – протитанкова рушниця
ра – резервна армія
РВК – ремонтно-відновлювальний корпус
РГК – резерв головного командування
РКВМФ – резервний корпус військово-морського флоту
Санбат – санітарний батальйон
САУ – самохідна артилерійська установка
сд – стрілецька дивізія
сп – стрілецький полк
техн. л-т – технік-лейтенант
Уд. А – ударна армія
ФЗУ – фабрично-заводське училище.
ЧФ – Чорноморський флот
шад – штурмова авіаційна дивізія
шап – штурмовий авіаційний полк

КНИГА ПАМ'ЯТІ МІСТА БОЯРКА

АБРАМОВ Василь Георгійович, народився 25.07.1912 р. в с. Боярка, рядовий. Потрапив у полон 24.08.1941 р. в м. Стара Руса. Назва табору шталаг I В, табірний номер 8573. Загинув у таборі 29.02.1944 р. [Д1]¹

АБРАМОВИЧ Леонід Леонідович, народився 19.07.1920 р., с. Будаївка Київського р-ну, лейтенант. В Червоній Армії з 01.09.1939 р., місце служби в/ч 3328, КОВО. Пропав безвісти у червні 1941 р. [Д2]

Абрамович Леонід Леонідович

АВДЄЄВ Федір Олексійович, 1912 р.н., майор. Нагороджений орденом Вітчизняної війни 2-го ст., медаллю «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Проживав у м. Боярка. Помер 12.11.1991 р.

АВДЄЄВА Федора Іванівна, 1911 р.н., рядова. Нагороджена медаллю «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Проживала у м. Боярка. Померла 29.06.1999 р.

АВРАМЕНКО Володимир Федорович, 1920 р.н., с. Будаївка Київського р-ну, рядовий. Місце проживання: м. Київ, Батиева Гора, 42 лін., 17, кв.1. Дата і місце призову 08.04.1941 р. Залізничний РВК м. Київ. Пропав безвісти 06.1941 р. [Д3]

АВРАМЕНКО Іван Омелянович, 1907 р.н., ст. Боярка., старшина. Місце служби – 185 сп. Поранений, доправлений 25.04.1945 р. в хірургічний польовий рухомий шпиталь М58. Помер від ран 14.06.1945 р. Похований в Німеччині, м. Нойдам, гарнізонне військове кладовище. Дружина Авраменко Пелагея Олександрівна, с. Поштове. [Д4]

АВРАМЕНКО Микола Іванович, 1921 р.н., ст. Боярка. Призваний 1943 р., сержант, стрілець, місце служби 225 сд. Помер 13.09.1944 р. Похований у Латвії м. Алуксне, коор 82646. Мати – Авраменко Василина, проживала у м. Боярка, вул. Вокзальна, 29. [Д5]

¹ [Д №№] в кінці інформації про учасника бойових дій означає, що в Додатках до Книги Пам'яті міститься фотокопія архівного документа №№, яка підтверджує його участь у війні.

АВРАМЕНКО Федір Корнійович, 1920 р.н., старший сержант, шофер евакотранспортного взводу 210 медико транспортного батальйону 168 сд. Нагороджений орденом Вітчизняної війни 2-го ст., медалями «За оборону Ленінграда», «За бойові заслуги». Витяг з нагородного листа: «За період наступальних операцій тов. Авраменко показав себе сміливим і ініціативним водієм. Своєю машиною тов. Авраменко вивіз із полкових медпунктів не одну сотню поранених бійців та командирів. Ризикуючи своїм життям під обстрілом противника неодноразово евакуював поранених із ПМП. Під час бойових операцій дивізії 29.06.1944 року своєю машиною евакуював біля сотні поранених бійців і командирів. Дисциплінований та стараний. Достойний нагородження медаллю «За бойові заслуги». Проживав у м. Боярка. Помер 10.06.1997 р.

АВРАМЕНКО Яків Кіндратович, 1914 р.н., мол. лейтенант. Нагороджений орденом Вітчизняної війни 2-го ст., медаллю «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Проживав у м. Боярка, вул. Амбулаторна. Помер 10.06.1997 р.

АГЕЄНКО Надія Іванівна, 1922 р.н., рядова. Нагороджена медаллю «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Проживала в м. Боярка, вул. Високовольтна, 94/3. Померла 25.12.2003 р.

АДАМЕНКО Антон Микитович, 1913 р.н., рядовий. Нагороджений медаллю «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Похований у м. Боярка.

АДАМЕНКО Віктор Федорович, 1923 р.н., старшина. Нагороджений медаллю «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Проживав у м. Боярка, вул. Квіткова, 21. Помер 05.05.2002 р.

АДЕКАНОВ Тихон Якович, рядовий. Загинув. Похований в м. Боярка. [М]¹

АКИНЬШИН Михайло Тихонович, 1921 р.н., ст. сержант. Нагороджений орденом Вітчизняної війни, медалями «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією». Проживав у м. Боярка. Помер 09.09.1995 р.

АКСЬОНОВ Єгор Петрович, 1926 р.н., рядовий. Нагороджений орденом Вітчизняної війни 2-го ст., медалями «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За перемогу над Японією». Проживав у м. Боярка. Помер 09.01.1995 р.

¹ [М] в кінці інформації про учасника бойових дій означає, що прізвище цієї людини міститься на плиті Меморіального пам'ятника у парку Перемоги м. Боярка.

АКУЛЕНКО Анатолій Володимирович, 1923 р.н., капітан. Нагороджений медалями «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За оборону Севастополя». Проживав у м. Боярка., вул. 50 років Жовтня 10, кв. 40.

АКУЛОВ Іван Іларіонович, 1923 р.н., мол. лейтенант. Нагороджений орденом Вітчизняної війни 2-го ст., медаллю «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Проживав у м. Боярка, вул. Молодіжна 32.

АЛАЄВ Василь Іванович, 1920 р.н., рядовий. Нагороджений медалями «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За оборону Севастополя». Проживав у м. Боярка. Помер 02.11.1994 р.

АЛАНДЕРОВ Анатолій Тимофійович, 1918 р.н., молодший лейтенант. Нагороджений орденом Вітчизняної війни 2-го ст. Помер 19.09.1986 р. Похований в м. Боярка.

АЛЕКСАНДРЕНКО Павло Семенович, народився 29.10.1923 р., с. Боярка. В Червоній Армії з 14.07.1942 р. Лейтенант 160-го гвардійського стрілецького полку 54-ї гвардійської стрілецької дивізії 5-ї Ударної Армії 4 УкрФ. Нагороджений орденом Вітчизняної війни 1-го та 2-го ступенів. Завершив службу 30.05.1953 р.

АЛЕКСЕЄНКО Микола Омелянович, 1900 р.н., рядовий. Нагороджений медалями «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.» нагороджений медалями: «За взяття Берліна», медаллю «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». [М]

АЛЄЙНІКОВ Василь Іванович, 1912 р.н., капітан. Нагороджений орденом Червоної Зірки. Помер 09.11.1984 р.

АЛЬОШИН Дмитро Васильович, 1922 р.н., старшина. Нагороджений медалями «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Проживав у м. Боярка, вул. Жовтнева 15. Помер 05.05.2002 р.

АЛЬОШИНА Лідія Петрівна, 1913 р.н., вільнонаймана. Нагороджена медаллю «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», Проживала у м. Боярка. Померла 23.01.1997 р.

АНАНЬЄВ Олександр Миколайович, 1919 р.н., ст. Боярка, с. М. Бобриця, мол. сержант. Загинув 07.1942. Мати Ігнатенко. [Дб]

АНДРЕЄВ Василь Леонтійович, 1923 р.н., підполковник. Нагороджений орденами Вітчизняної війни 2-го ст., «За мужність» 3-го ст., медаллю